

Речник црногорског језика, који припрема ЦАНУ, и пре објављивања изазвао подсмех и полемике. Приређивачи га најављују као капитално дело, темељ културе, "личну карту" идентитета. Стојановић: Крађа и прекрађа србистике.

Ситно је прво издање "Рјечника" Вука Караџића из 1818. године које је садржало 26.270 речи, у односу на овај данашњи "црногорски", којим се баве у државној академији наука и уметности (ЦАНУ) и броји све до 88.600.

У **ЦАНУ** саопштавају да су лексеме "извучене" из корпуса који презентује лексику од дела Петра I Петровића Његоша, преко црногорских народних говора, до савремених црногорских писаца и научног дискурса. Речник, првенац, биће ускоро штампан на ћириличном писму, уз напомену да се у каснијим фазама може урадити и латинично издање.

Тако ће се на десетине хиљада заборављених речи и израза, углавном архаизама, наћи између његових корица. Он ће, како најављују његови приређивачи, бити дело националног језика (црногорског) и сасвим извесно "лична карта" идентитета.

- Речник црногорског народног и књижевног језика треба да представља темељни текст црногорске културе, са наглашеним класификационим функцијама и снажним стабилизујућим дејством на национални језички стандард - саопштила је **координаторка Савета за израду речника Татјана Бечановић**, додајући да речник националног језика спада у темељне текстове једне културе и да је то њен основни идентитетски документ.

Бечановићева каже да је ЦАНУ својим новцем обезбедила изузетно скупу опрему која је

поступак израде скратила, па је већ објављен регистар који, наглашава, није намењен лаицима већ стручњацима из области лексикографије.

Да се цео пројекат "истргао" из раније предвиђеног програма тврди **проф. др Јелица Стојановић, са Одсека за српски језик и јужнословенске књижевности Филозофског факултета у Никшићу**

- На којој седници, ког одбора је прошао пројекат са тим ненаучним и неутемељеним називом? Ко је руководилац? Колико знам, пројекат је био предвиђен као речник говора Црне Горе, подразумевало се, српског језика. И грађа је деценијама сакупљана као грађа речника српског језика. На томе су радили, некад, водећи лингвисти, најчешће из Црне Горе - каже, за "Новости", Стојановићева. - Сада се ради, у суштини, о крађи и прекрађи оног што је србистика у оквиру свог лексиколошког и лексикографског рада темељно и научно урадила, само покушавају да то подведу под ново име. Србистика је створила методолошке и научне оквире, у које се уклапа велика грађа, тако да се у овом новом науку ЦАНУ копира оно у што је уложено знање и прегалаштво србиста и подводи под црногорски. За друго се нема ни знања, ни научног поштења, ни посленика.

Професорка Стојановић подсећа да је у Црној Гори годинама на сцени пројекат насиља над језиком, везан за стварање и насилно увођење тзв. црногорског језика и маргинализовање српског језика.

- Црногорски језик је политикантски изнуђени пројекат. Међутим, пошто се језик не може променити преко ноћи његова суштина је остала иста, стабилна и непромењена. Како год га називали, што год прописивали, ради се о српском језику - истиче Стојановићева. - Процес је ишао поступно да дубоки рез изгледа мање видљив, страхан и неприродан. Матерњи језик Црне Горе је био, јесте и остаће српски језик, језик велике и дубоке традиције, великог и оригиналног културно-уметничког и књижевног наслеђа, језик којим су писани велики и стари споменици на простору Црне Горе.

[REDACTED]